

A jövő pedagógiája

A XV. Országos Taní-tani Konferencia előadásainak
szerkesztett változata (absztrakt kötet)
2024. február 2.

Miskolci Egyetemi Kiadó
2024

Szerkesztette:

Komjáthy Zsuzsanna – Erdei Róbert

Segédszerkesztő, koordinátor:

Daruka-Bobkó Mónika

Lektor:

Kapus Angéla

Kötetünk a Miskolci Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar
Tanárképző Intézet által szervezett XV. Országos Szakmai Konferenciáján
elhangzott előadások összefoglalóját tartalmazza.

ISBN 978-615-6835-01-7 (PDF)

TARTALOMJEGYZÉK

A pedagógusképzés absztraktjai	9
<i>Adorján Mária – Kálmos Borbála – Sipos Piroska: A specifikus tanulási különbséggel tanuló diákok oktatási módszertanának helye az angol nyelvtanárképzésben a Károli Gáspár Református Egyetemen</i>	11
<i>Aknai Dóra Orsolya – Fehér Péter: A mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetséges implementációja a közoktatásban</i>	12
<i>Alpár Vera Noémi: Innovatív stratégiai fejlesztés az oktatásban – Szervezetfejlesztési eszközök használata a jövő sikeréért</i>	13
<i>Angeli Csenge: Digitalizáció és robotika a gyógypedagógiában és a konduktív pedagógiában</i>	14
<i>Bácskainé Pristyák Erika: A tantermen kívüli oktatás felértékelődése a közel-jövőben, földrajz tantárgy keretében</i>	15
<i>Balatonai Katalin: Kodály Zoltán pedagógiai koncepciója, a „tudatalatti magyarság” – cél- és funkciórendszere, helye és szerepe, jelenkori lehetőségei a köznevelésben</i>	16
<i>Balogh Eszter: Multi-learning az oktatásban – a pedagógia új kihívásai az interkulturalitás kezeléséhez</i>	17
<i>Balogh Evelin – Bolla Veronika: A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel kapcsolatos témakörök megjelenítésének lehetőségei a hazai tanítóképzésben</i>	18
<i>Beck-Zaja Mónika: Pénzügyi szocializáció a középiskolai oktatásban</i>	19
<i>Bécsi Zsófia: John Dewey filozófiájának aktualizálása egy jógyakorlat lehetőségén keresztül – Mediáció az iskolában</i>	20
<i>Biró Adrienn: Interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése az angol mint idegennyelv-oktatásban információs és kommunikációs technológia alkalmazásával</i>	21
<i>Biró Éva – Korpics Márta Katalin: Lorántffy Zsuzsanna Mentorprogram –</i>	22
<i>helyzetkép az NKE önkéntes segítségnyújtó projektjéről</i>	22
<i>Bodnár Dániel – Csák Zsolt – Kocsis Zsófia: Játszi könnyedséggel együttműködni?! A családok és az iskola kapcsolattartásának fejlesztése társasjáték által</i>	23
<i>Bocsi Veronika: Mitől válunk olvasóvá? Az olvasás helye és magyarázatai ifjúsági mintában</i>	24
<i>Bogárdi Tünde: A (közel)jövő oktatási és szociális kihívásai a periférián</i>	25
<i>Bolla Zsolt: A szülők szabad iskolaválasztásának története, jelene és jövője</i>	26
<i>Borbás Mónika Livia: Az érzelmi intelligencia megalapozása, fejlesztésének lehetőségei óvodáskorban, különös tekintettel a játékra és a mesére</i>	27
<i>Börgöndi Viktória: Énekképtan: A tanulók énekfejlődésének mérése és fejleszthetősége</i>	28
<i>Bús Ágnes: Nyelvelsajátítási nehézség a társadalmi változások tükrében</i>	29
<i>Bús Éva: Szükséges-e szemléletmód- és módszertani váltás a 21. századi gyermekek írás- olvasástanításában?</i>	30
<i>Csató Anita: Játék a középiskolában: intra- és interperszonális kommunikáció támogatása drámajátékok segítségével</i>	31

<i>Csenger Lajosné</i> : Elsőéves tanító szakos hallgatók vizsgálata, avagy Miért szeretnék tanító lenni?	32
<i>Csernoch Mária</i> : Digitális feladatok	33
<i>Cserti Csapó Tibor</i> : A cigány, roma nemzetiségi oktatás helyzete Magyarországon – Lehetőségek és nehézségek	34
<i>Cséke Katalin</i> : Az identitás és az iskolai élet kapcsolata a kárpátaljai magyar anyanyelvű romák körében.....	35
<i>Csépány Nikolett</i> a: Fel tudjuk <i>srófolni</i> a szövegértő olvasás színvonalát?	36
<i>Czipczerné Bartók Erika</i> : Munkahelyi légkör az iskolában és az óvodában.....	37
<i>Csizér Kata</i> : Kihívások az idegennyelv-oktatásban Magyarországon: Egy vegyes módszerű vizsgálat eredményei	38
<i>Dávid János</i> : A komposztálás felhasználási lehetőségei a fenntarthatóságra nevelésben.....	39
<i>Demeter Gáborné</i> : Diagnózis helyett – A gyermekhez alkalmazkodó pedagógiai kultúra.....	40
<i>Dergez-Rippl Dóra</i> : Alkotóművészet és mesterséges intelligencia: Az algoritmizálható művészi szabadság problémája.....	41
<i>Dobák Judit</i> : Egy nem organikus módon épült város középiskoláinak vizsgálata	42
<i>Dobos Csilla</i> : Gondolatok a kommunikációs akadálymentesítésről nyelvészeti és pragmatikai szempontból.....	43
<i>Dombi Józsefné</i> : Zenetörténeti kuriózum Liszt és Szeged kapcsolatában	44
<i>Ercse Kriszta</i> : A világ, az emberek, nézőpontok és igények sokféleségének (f)elismerése: a konstruktivista pedagógia	45
<i>Erdei Róbert</i> : A reziliencia fejlesztése a pedagógiai szakszolgálat tevékenységein belül óvodás korban.....	46
<i>Fajt Balázs – P. Márkus Katalin – Bánhegyi Mátyás</i> : Az idegennyelv-tanulási motiváció hatása a szótárhasználati hajlandóságra.....	47
<i>Farkas-Kis Máté</i> : Öröklött sémák – a matematikaoktatás tanult tehetetlensége	48
<i>Farmosi Andrea</i> : A középiskolás korosztállyal végzett iskolai szociális segítség tapasztalatai egy egri intézményben	49
<i>Fenyő Imre</i> : Digitális óvodai arculatok összehasonlító elemzése.....	50
<i>Fintor Gábor</i> : A testneveléssel kapcsolatos attitűdök komplex vizsgálata	51
<i>Fischer Alajos</i> : Széljegyzet a természettudományos tantárgyak tanításának problematikája kapcsán	52
<i>Fóti Péter</i> : A tanárképzés gyakornoki és laboratóriumi módszere	53
<i>Fülöp-Székely Anita</i> : A gyermek iskolai előmenetelének szülői támogatása	54
<i>Fülöp-Székely Anita</i> : Hátrányos helyzetű családok a koronavírus alatti online oktatás időszakában	55
<i>Galambos Attila</i> : Akció és pedagógia? – Középiskolában megvalósuló fenntarthatósági programok, illetve azok hatásai az iskola falain túlra.....	56
<i>Géczyné Simon Rózsa Anikó</i> : Alsó tagozatos etika a gyermekfilozófia tükrében.....	57
<i>Gortva János</i> : Helytörténeti jellegű kutatások felhasználása a köznevelésben, avagy mikrotörténet és tantárgyi koncentráció	58
<i>Győrík Győző – Béki Piroska</i> : A fair play megjelenése a küzdősportokban.....	59

<i>Habos Dorottya: Pedagógiai kommunikáció hibrid oktatásban modellezett irodalomórán.....</i>	60
<i>Hadnagy József: Hátrányos helyzetű családokkal végzett közösségfejlesztési folyamat sajátosságainak bemutatása</i>	61
<i>Hajdu Noémi – Horváth Gergely – Varga Aranka: Kortársmentorok az „Oktatási Esélyekért!”: Kortársmentorok tevékenységének bemeneti értékelése.....</i>	62
<i>Haffner-Kiss Alexandra: Digitális generáció az oktatásban.....</i>	63
<i>Hauserné Csonka Éva: Pályaválasztási döntésmechanismusok a középiskolában.....</i>	64
<i>Hok Andrea: Innovatív módszer a köznevelésben: lóasszisztált pedagógia. Gyakorlati tapasztalatok és elméleti lehetőségek a jelenlegi törvényi háttér és a közoktatás lehetőségeinek tükrében</i>	65
<i>Jakab Natália: Intézményi önértékelés lehetőségei a digitális világban.....</i>	66
<i>Jancsák Csaba – Mezei Tímea: Egy gyakorlatorientált kurzus tapasztalatai – Egyetemisták társadalmi befogadás iránti fogékonyságának növelése az SZTE-n.....</i>	67
<i>Janurik Tímea: A konstruktivista alapelvek megjelenése a citeratanítás folyamatában</i>	68
<i>Joó Anikó – Molnár – Tamus Viktória: Iskolai motiváció és továbbtanulási ambíciók.....</i>	69
<i>Juhász Valéria: Az olvasástanulást segítő Rém jó könyvek című könyvsorozat szintezetségi jellemzőinek vizsgálata</i>	70
<i>Kelemen Judit: Interdiszciplinaritás és művészettel nevelés a jövő iskolájában.....</i>	71
<i>Király Brigitta: A jövő a szakképzésé.....</i>	72
<i>Kispál Dániel: A videójátékok és az oktatás kapcsolódási pontjai. A videójátékok alkalmazásának lehetőségei magyarórán.....</i>	73
<i>K. Nagy Emese: Mesterséges intelligencia és osztálytermi csoportmunka</i>	74
<i>Kocsis Zsófia – Szilágyi Beatrix: Társasjátékok a kémiaoktatásban Chem on! Mi a reakció? – Saját készítésű kémiatársasjáték bemutatása</i>	75
<i>Kolip Heléna: A gardneri koncepció adaptálásának bölcsődei vonatkozásai</i>	76
<i>Kondor Boglárka: Egyháztörténeti ismeretek átadása modern múzeumpedagógiai módszerekkel és eszközökkel.....</i>	77
<i>Kopasz Gáborné Geri Beáta: A kétszeresen kivételes tanulók tehetséggondozása.....</i>	78
<i>Kopecskó-Hodosi Zsófia: A középiskolai tanulók eredményességének háttértényezői.....</i>	79
<i>Kovács-Bogya Tünde: Tantárgyi szimbolika alkalmazásának lehetőségei az önismeret terén</i>	80
<i>Kovács Mihály: Az oktatási célú szabadulósobákkal kapcsolatos kutatások kezdetei.....</i>	81
<i>Kovácsné Dúró Andrea: Értékek értékelése.....</i>	82
<i>Körei László: Mentálhigiénés szolgáltatások az egyetemi szervezetpolgárság fejlesztéséért</i>	83
<i>Kraker Anna: Az egészségtudatosság formálása, alakulása</i>	84
<i>Kusper Judit: A populáris irodalom mint a hermeneutikai kör része az irodalomórán</i>	85
<i>Lakatos Szilvia: A romani (lovári) nyelv a közoktatáson túl</i>	86
<i>Lannert Keresztély István: A drámapedagógiai módszerek alkalmazása az idegen nyelvek tanításában.....</i>	87
<i>Lánczi Viktória: A család és iskola együttműködésére történő felkészítés a tanárképzésben – szisztematikus irodalmi áttekintés</i>	88

<i>László Vilmos Csongor: A köznevelést érintő jogi környezet változásai 2011-től napjainkig</i>	89
<i>Lubinszki Mária: A fenntarthatósági kompetenciák pszichológiai aspektusai</i>	90
<i>Ludnikné Pálfi Dorina: Pályakezdési nehézségek, bizonytalansági tartalmak</i>	91
A tanár szakos hallgatók pályakezdési bizonytalanságaira vonatkozó nézeteinek feltárása.....	91
<i>Magyar Ágnes: Kreatív írás vizuális impulzusra</i>	92
<i>Makai Péter: A gyermeki segítőkészségtől a morális kibontakozás filozófiájáig</i>	93
<i>Mándoki Réka: Óvodapedagógusok véleménye a szülők óvodaválasztásáról</i>	94
<i>Molnár Balázs: A művészeti intelligencia értelmezési keretei és pedagógiai implikációi</i>	95
<i>Molnár Nikoletta: A kommunikáció rituális modellje és az osztálytermi kommunikáció</i>	96
<i>Mrázik Julianna: A Rendtelenség Életminőségi Skála (RÉS) – vizsgálat tanszár szakosok körében</i>	97
<i>Nárai Márta: Oda jutsz, ahonnet jössz? A szülők iskolázottságának hatása az ifjúsági korosztály oktatási egyenlőtlenségeire</i>	98
<i>Néma Judit-Eszter: Szülői nevelési stílusok a digitális literáció vs. olvasóvá nevelés oppozíciójában</i>	99
<i>Néma Judit-Eszter: Az újratermelő oktatási egyenlőtlenségek mutatói az olvasást érintő jóléti indexekben (PISA-teszt)</i>	100
<i>Nyilas Ferenc: A nevelőszülői attitűd és szülői kompetenciák</i>	101
<i>Orosz-Stefán Renáta: A múzeumpedagógia lehetőségei a vizuális nevelés gyakorlatában</i>	102
<i>Pacsuta István: Közösségi értékek a felsőoktatási hallgatók körében</i>	103
<i>Paksy Tünde: Az irodalmi szövegelemzési és -értelmezési készségek fejlesztésének kihívásai és lehetőségei a német nyelvszakokon</i>	104
<i>Pap Katalin Tünde: A környezet matematika tantárggyal kapcsolatos tanulói attitűdökre gyakorolt hatása a tanári vélekedések alapján</i>	105
<i>Papp Beáta: Veni, vidi, vici a Festival d’Italiano-n</i>	106
<i>Pălcuț-Bereczki Andrea-Brigitta: A mese mint oktatási eszköz a roma diákok körében</i>	107
<i>Pávlicz Adrienn: Digitális irodalom – A 20. század első felének irodalmától kortárs szövegekig az irodalomterápia tükrében</i>	108
<i>Perge Anna – Rucska Andrea: Az egészség kérdésköre hátrányos helyzetű települések általános iskolás tanulóinak körében: a szűrővizsgálatok jelentősége</i>	109
<i>Perjésiné Farkas Krisztina: A kötelező olvasmányok feldolgozásának új, „KÉK-útja”</i>	110
<i>Pintér Tünde Kornélia: Tanulói visszajelzések az általános iskolai ének-zene órákról</i>	111
<i>Szobeczkiné Pócsi Orsolya: Dacos helyi identitás mint pozitív közösségi élmény</i>	112
<i>Popovics Csilla: A biológia tantárggyal kapcsolatos tanulói attitűdöket befolyásoló tényezők</i>	113
<i>Póta-Zsiros Emese: Sok(k), amit és hogyan tanítani akarunk</i>	115
<i>Reikort Ildikó: Inkluzív nevelés és mentorháló a zeneoktatásban</i>	116

<i>R. Nagy József: Képzőművészeti filmek alkalmazása a művészeti nevelésben</i>	117
<i>Roszik Dóra: Az iskolai környezet és a szülők nevelési attitűdjének hatása a tanulói jólétre.....</i>	118
<i>Rozgonyi Emőke: A konstruktivista tanuláselmélet modellje és a „Testtérkép” művészeti program kapcsolata – Pedagógiai innováció az átalakuló világban</i>	119
<i>Rózsa Erzsébet: BÚÉK!</i>	120
<i>Saly Erika: Megújuló, zöld egyetemeket!</i>	121
<i>Sándor Tamás: Tanköteles korú tanulók jelenléte az átmeneti gondozásban</i>	122
<i>Schmidt Ildikó: A szövegértés fejlesztésének módszerei a kétnyelvű középiskolás korosztály körében.....</i>	123
<i>Sebestyén Krisztina: Különböző klaszterbe tartozó diákok tanulmányi eredményességének és jövőterveinek vizsgálata</i>	124
<i>Sediánszky Nóra: „KI VISZI ÁT...” – a művészeti nevelés néhány aktuális kérdése</i>	125
<i>Simon Zoltán: Tanár szakos hallgatók tanulási helyzetei és lehetőségei tanítási gyakorlatuk során, kvalitatív kutatási megközelítésből.....</i>	126
<i>Sipos Katalin: Visszatérés a jelenléti oktatáshoz – Iskolai élet az online oktatás után</i>	127
<i>Somné Huszti Anett: Környezetismeret óra az erdőben.....</i>	128
<i>Spiczéné Bukovszki Edit: IT Fitneszteszt-eredmények szerepe a digitális stratégia kialakításában</i>	129
<i>Springinzeisz Kata: A társadalmi inklúzió fogalma a chilei képzőművészeti múzeumokban: a múzeumpedagógusok, kurátorok és igazgatók nézetei</i>	130
<i>Szabó Anita: Óvodapedagógusok és tanítók elhivatottságának összehasonlító elemzése.....</i>	131
<i>Szabó Diána: SNI-tanulók a köznevelésben: az oktatáspolitikai lehetőségei és korlátai ...</i>	132
<i>Szász Nikoletta: Multidiszciplináris együttműködés egy intézményen belül mint alappillér a sikeres fejlesztő eljárásban</i>	133
<i>Szászi Brigitta: Környezeti nevelés és fenntarthatóságra oktatás jelenlegi helyzetértékelése az általános iskola felső tagozatos diákjainak szemszögéből</i>	134
<i>Szemere Alexandra: Osztálytermi strukturált viták hasznossága a mindennapokban.....</i>	135
<i>Székely Csilla Imola: Egy alternatív példa a korszerű, audiovizuális oktatási térre: PedaDome.....</i>	136
<i>Szilágyi Boglárka: A középfokú népzeneész szakképzés története és jelene</i>	137
<i>Szilágyi Edit: „A Kolpingos, ugye az más?” – Egy kérdőíves kutatás eredményei</i>	138
<i>Szőke-Milinte Enikő: Egyetemi hallgatók információs műveltségének feltárása, beavatkozási pontok azonosítása</i>	139
<i>Szölősi Tamás: Középiskolák és szülők kapcsolattartási lehetőségeinek megjelenése a szervezeti és működési szabályzatokban</i>	140
<i>Sz. S. Várvári Tünde: „Kétnyelvű” gyermekek. Az anyanyelv és a digitális „nyelv” elsajátításának pedagógiai célzatú támogatása az óvodai nevelési folyamatban.....</i>	141
<i>Takácsné Szabó Melinda: Kiből lesz az olvasó? Az olvasás szeretetének meg- alapozása az óvodai nevelésben.....</i>	142
<i>Tóth Judit: Gondolkodási struktúrák vizsgálata a középszintű történelem- érettségiben</i>	143
<i>Tóth Mariann: A nyelvi kifejezőképesség fejlesztése a drámapedagógia módszereivel</i>	144

<i>Tóth Ugyonka Helga: A fizika- és kémia tanárok tanórán alkalmazott módszerei, különös tekintettel a kísérletekre</i>	145
<i>Üst Norbert: Gamifikáció és a narratív szerepjátékok fejlesztő célú alkalmazása természettudományos tanórákon</i>	146
<i>Viktor András: A megismerés öröme</i>	147
<i>Vigh Ivett Barbara: A nemzet(iség)i identitás célzott fejlesztése iskolai környezetben.....</i>	148
<i>Zalay Szabolcs: Archaikus modellek pedagógiai alkalmazása</i>	149
<i>a mesterséges intelligencia korában</i>	149
<i>Zuti Pál: A digitális kultúra dimenziói a jövőtudatos képzési folyamatban – Nagy a felelősségünk, ma kell oktatni a jövőt!</i>	150
<i>Zuti Pál: Felnőttképzés 4.0 – A jövőtudatos felnőttképzés a digitális korszak sodrásában</i>	151
Angol nyelvű absztraktok.....	153
<i>Vera Alpár: Innovative Strategic Development in Education: Leveraging Organizational Tools for Future Success.....</i>	155
<i>Dániel Bodnár – Cintia Csók: The Role of Educational Support Staff in Family-School Partnership: A Teacher’s Perspective</i>	156
<i>Noémi Doktorcsik: Hermeneutics – Constructivism – Drama Pedagogy An outline of a teaching model.....</i>	157
<i>Andrea Kocsis: Internet memes as a possible tool of language pedagogy – based on secondary school students’ perception of learning Russian grammar in Szeged, Hungary.....</i>	158
<i>Andrea Kovácsné Duró – Illés Nagy: The characteristics of class discourse based on the opinion of teacher trainee correspondent students.....</i>	159
<i>Gulmira Kussaiynyky: CLIL in computer science in Kazakhstani education with a specific focus on the use of ICT: Perceptions and practices</i>	160
<i>Ildikó Lehotka: The possibility of choosing singing and music textbooks and music audition material from the 2010/2011 academic year to the present day – based on the official textbook list.....</i>	161
<i>Ádám Sinkovics: Programme and creative activity-based exercises in the classroom</i>	162
<i>Lilla Szabó: School social work opportunities in secondary school</i>	163
<i>Edit Szilágyi: Kolping students are different, aren’t they?.....</i>	164
<i>Maroua Talbi: The Internationalization of Hungarian Higher Education: English Majors’ Views on the Development of their Intercultural Competence</i>	165
<i>Anikó Panna Tóth – Anita R. Fedor: Simulations in the Education, Training, and Practice of Social Work</i>	166
<i>Mahwish Zafar: Effect of Procrastination on Self-efficacy: A Study among Students in Online and Offline Modes of Teaching.....</i>	167
<i>Gergő Vida: Possibilities for increasing efficiency in educational diagnosis – Possibilities of using Bayes nets in the identification of learning disabilities.....</i>	168

JUHÁSZ VALÉRIA

AZ OLVASÁSTANULÁST SEGÍTŐ RÉM JÓ KÖNYVEK CÍMŰ KÖNYVSOROZAT SZINTEZETTSÉGI JELLEMZŐINEK VIZSGÁLATA

Az olvasástanulást segítő, szintezett könyvek, könyvsorozatok már több mint harminc éve jelen vannak a hazai könyvkiadók kínálatában, azonban igazán most kezd ez a terület erőteljesebb lendületet venni. Előadásomban korábbi kutatásaim (Juhász, 2023, 2024) alapján felvázolom a hazai piacon hozzáférhető olvasástanulást támogató szintezett kiadványok szintezettségi jelöléseinek változatosságát, a kiadók olvasáselsajátítást segítő könyveinek módszertani elképzeléseit.

Ezen kiadványok közé tartozik a Bosnyák – Knézics – Dudás szerzőtrío által alkotott *Rém jó Könyvek*, nyolc szintezettségi sorozatata (Móra Kiadó, 2019). Az első szint a még olvasni nem tudó óvodásoknak szól, képtörténeteket tartalmaz, illetve pár – felnőttek vagy olvasni tudók által felolvasandó – mondatot. A könyvek végén található szintezettségi útmutató szerint a további kötetek a betűk felismerésétől, a rövidebb szavak kiolvasásán át, a szótagoltató olvasáson, majd a rövidebb mondatok elolvastatásán keresztül halad a bonyolultabb szövegek elolvasásáig.

Kutatásomban elsősorban az olvasás egyszerű modelljének (Hoover & Gough, 1990) össze-tevői felől vizsgálom a köteteket nyelvi szempontból: a szövegek dekódolhatósága és nyelvi érthetősége felől. Célom, hogy rávilágítsak arra, hogy a kiadványok hogyan kívánják megvalósítani az olvasásfejlődés támogatását a szintezettség megvalósításával. Elemzem a történetek témájának korosztályhoz illeszkedését, az olvashatósági mutatókat szintenként: terjedelem, betűnagyság, mondatok száma, az egyszerű és összetett mondatok aránya, a mondatok hossza szavakban, szótagokban, szavak hossza szótagokban, leütésekben, vizsgálom a történetekben előforduló szavak gyakoriságát, képkiváltó értékét/konkrétságát, a főnevek-igék arányát, a szavak morfológiai komplexitását. Az elemzésen túl kitérek a Rém jó Könyvek azon sajátosságaira, amelyek egyrészt hozzájárulhatnak az olvasás megszerettetéséhez például a nyelv zeneiségének kihasználásával, másrészt az elemzéseim értékelése rávilágít arra, mely tényezők segíthetik az olvasástanulást, és melyek okozhatnak nehézséget az olvasás során.

Kulcsszavak: olvasáselsajátítás, szintezett könyvsorozatok, olvashatósági mutatók, Rém jó Könyvek